

SZERBIA/VAJDASÁG

A vajdasági házak a legkelendőbbek a fiatal házaspárok számára kiírt falusi házak pályázaton

Nagy az érdeklődés a falusi házak államilag támogatott vásárlása iránt a fiatalok körében, a falufejlesztési tárcához naponta 13-15 támogatási kérvény érkezik – közölte Milan Krkobabić tárcavezető. A három éve tartó program ideje alatt 1890 ház megvásárlásához nyújtott segítséget az állam, legutóbb júniusban 151 ilyen kérvényt hagytak jóvá a fiataloknak. A legnagyobb érdeklődés a vajdasági falvakban található házak iránt van, [...] a legtöbb ház (123) Palánkán talált gazdára, és az élen jár Óbecse község is 65 ingatlannal...” Forrás: Szmsz.press: [teljes cikk >](#)

Tartalmi sokszínűség jellemezte a Nyárhangoló Fesztivál harmadik napját

A szellemi felfrissülésre áhízókat a II. Nyárhangoló Fesztivál keretében szombaton számos közéleti beszélgetéssel várták Palicson, a Női Strandon. Indián-e a fehér ember? – ez volt az aznapi első beszélgetés címe. A moderátor Wirth Imre költő, muzeológus, a Rézbőrű volt az alkony című, a magyar indiánözásról szóló kiállítás kurátora volt, míg a vendégek Az utolsó indiánkönyv című kötet szerzői és szerkesztői. [...] A folytatásban Újraértelmezett épített örökség címmel hallhattak beszélgetést az érdeklődők. Evetović Klára művészettörténésszel, Lovra Éva építő-, településmérnökkel, városmorfológussal, egyetemi adjunktussal és Szűcs Balázssal, a Szabadkai Községi Műemlékvédelmi Intézet igazgatójával Dédity Szuzanna újságíró beszélgetett. Felidéztek a műemlékvédelem kialakulásának folyamatát...” Forrás: Magyarszo.rs: [teljes cikk >](#)

Környezetvédelmi témákkal folytatódott a Vajdasági Szabadegyetem programja

A XX. Vajdasági Szabadegyetem elmúlt napjaiban már világossá vált: a Z generáció, vagyis a mai kamaszok és fiatal felnőttek számára kiemelten fontos a környezetvédelem. Érdeklí őket a szelektív hulladékgyűjtés és elkötelezettek a hulladékmentesség iránt is. Szerbia ennek ellenére óriási lemaradásban van e téren a nyugati világhoz képest. [...] Pozitív változás, hogy Szerbiában már önálló minisztériuma van a környezetvédelemnek...” Forrás: Pannonrtv.com: [teljes cikk >](#)

Videó: Délvidéki panelbeszélgetést tartottak a Vajdasági Szabadegyetemen

A politikusok a szerbiai, horvátországi és szlovéniai magyarság helyzetét ismertették elsősorban a sport, a környezetvédelem és a gazdaság szempontjából. [...] A minden térséget érintő elvándorlási hullámot Jankovics Róbert, a Horvátországi Magyarok Demokratikus Közösségének elnöke buta divatnak nevezte...” Forrás: Pannonrtv.com: [teljes cikk >](#)

Megújult a II. világháborús magyar hősi parcella az adai római katolikus temetőben

A fejlesztés a helyi Vadvirág Hagyományápoló Kör munkájának, a Honvédelmi Minisztérium alárendeltségében működő HM Hadtörténeti Intézet és Múzeum támogatásával és a Magyar Nemzeti Tanács közbenjárásának köszönhetően valósult meg. Az adai hősi parcellán 17 magyar katona nyugszik...” Forrás: Pannonrtv.com: [teljes cikk >](#)

ROMÁNIA/ERDÉLY

Statisztika: Románia továbbra is az EU második legnagyobb gabonaexportőre

A tavalyi gyenge termés ellenére Románia továbbra is az Európai Unió második legnagyobb gabonaexportőre, noha a kivétel 34%-kal volt kisebb, mint az előző üzleti évben. A 2022/2023-as üzleti évben 8,1 millió tonna gabonát exportált Románia. [...] A gabonaféléket tekintve Románia számít az EU legnagyobb kukoricaexportőrének...” Forrás: Transtex.ro: [teljes cikk >](#)

Úzvölgye: Az eltávolított betonkeresztek helyett most fakereszteket állított törvénytelenül a Nemzet Útja

Ismét az úzvölgyi haditemetőre irányul a figyelem, miután románok egy csoportja arra készül szombaton délután, hogy fakereszteket rakjon az eltávolított betonkeresztek helyére. A Székelyhon a helyszínről tudósított. [...] A román védelmi minisztériummal folytat

tárgyalást jövő héten, és az úzvölgyi katonatemetőben szombaton felállított 150 fakereszttel létrehozott „román parcella” hivatalossá tételét kéri Mihai Țîrnoveanu, a Nemzet Útja szervezet vezetője, Mihai Țîrnoveanu úgy nyilatkozott: a keresztek felállítása nem törvénytelen, mivel ezek nem építmények, nem szükséges építkezési engedély a kihelyezésükhöz. [...] A Romániai Magyar Demokrata Szövetség túrhetetlennek tartja és elítéli ezt a gyalázatos cselekedetet, továbbá mindenben támogatja Csíkszentmárton önkormányzatát, hogy kezdeményezze a törvényes rend visszaállítását...” Forrás: Szekelyhon.ro: [teljes cikk > teljes cikk 2 > teljes cikk 3 >](#)

A lelkészképzésnek is meg kell küzdenie a humán szakok iránti érdektelenséggel

Hús fiatal református lelkipásztor végzett idén a Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézetben. Minden új lelkészt gyülekezet várja, a papi szakmában nincs munkanélküliség. Kolumbán Vilmos egyetemi tanár, az MTA külső köztestületének tagja a Krónikának elmondta, az egyháznak azzal is számolnia kell, hogy napjainkra lényegesen megváltozott a fiatalok pályaaorientációja. Az Erdélyi Református Egyházkerület püspök helyettesével a protestáns lelkészképzésről, a gyülekezetek elvárásairól, a jövőbeni lelkésznevezésekről „profiljáról” beszélgettünk. [...] A frissen végzett lelkipásztorok életében egy év segédlelkészi szolgálat következik egy tapasztalt lelkész mellett. A végzősök egyelőre püspöki állományban vannak, amíg leteszik a lelkészképesítő, a „nagyapói” vizsgát és felszentelik őket. [...] Ha egy gyülekezetben nagyon erős ifjúsági munkára van szükség, oda olyan lelkipásztort küldünk, akinek ez az erőssége. [...] A teológiai helyek számát úgy hirdeti meg a két egyházkerület, hogy megnézi, hat év múlva hány lelkipásztor vonul nyugdíjba...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

Publicisztika: Miért nem sikerült senkinek az érettségije három Hargita megyei iskolában?

A minisztérium összesítése szerint a résztvevők 72,8 százalékának sikerült a vizsgája. A publikált adatokból az is kiderül, hogy 53 olyan oktatási intézmény van, ahonnan egyetlen jelentkezőnek sem sikerült a vizsgája. Közülük 3 Hargita megyében található. Őket kerestük most meg, hogy megtudjuk, mi van a lehangoló érettségi eredmények hátterében. [...] A székelykeresztúri Zeyk Domokos Szakképző Líceum, ahol 2016 óta egyetlen jelentkezőnek sem sikerült az érettségi vizsgája. [...] „Már többel beszélgettem, én is biztattam, hogy próbálják meg, de általában azt szeretnék, hogy kapjanak egy igazolást arról, hogy elvégezték a 12 osztályt” – magyarázta az igazgató. [...] Demeter Levente Hargita megyei főtanfelügyelő szerint még nem elemezték részletesen az idei érettségi eredményeit, de az általánosan elmondható, hogy a szaklíceumok esetében inkább a szakma tanulása a fontos. „Ha kivennénk a románt, akkor az országos átlag fölött lennénk...” Forrás: Transtex.ro: [teljes cikk >](#)

Új életet lehelne a pusztuló gazdasági épületekbe egy művészeti-építészeti projekt

Képzőművészek és építészek fognak össze egy európai uniós projekt keretében, hogy felhívják a figyelmet az erdélyi porták évszázadokon keresztül használatban levő, ma már egyre inkább pusztulásra ítélt tartozékaira, a csűrökre. A kezdeményezés keretében új funkciót szánának a csűröknek. A sepsiszentgyörgyi Ferenczi Zoltán Sámuel műemlékvédelmi szakmérnök is bekapcsolódott a projektbe, a kezdeményezés céljairól, miértjéről beszélt a Krónikának. [...] A projekt idei részében a résztvevő művészek székelyföldi csűrök belső terét értelmezik újra a kortárs művészet nyelvezetével, úgy, hogy a végeredmény egy egymunkás – installáció, szobor, videó mű, stb. – kiállítás legyen. [...] Kifejtette, mindenki felparcellázza a gyümölcsösét, kis telkekre építik fel a házakat...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

27. Minimum Party alkotótábor és szakmai fórum

Július 26-a és augusztus 6-a között ismét megszervezik az erdélyi kortárs művészeti élet egyik emblematikus eseménysorozatát, a Minimum Party alkotótábort és szakmai fórumot, melynek tematikája: A mesterséges és a természetes ellentéte és fúziója. [...] Az 1996 óta megszervezett Minimum Partynak Kászonalitíz község ad otthont. [...] Az eseményekkel párhuzamosan több művész is fenntartásának adott hangot annak kapcsán, hogy a gépek valóban képesek lennének igazi művészi alkotások létrehozására. [...] No, de mi közünk nekünk ehhez a Minimum Partyn, egy olyan alkotótáborban, ami eddig is vállaltan kivonult a civilizációból, a természetet, a természetet kereste? Mi magunk is benne élünk a változó világunkban...” Forrás: E-nepujtag.ro: [teljes cikk >](#)

Kiállítás: Benczédi Ilona öt évtized groteszk kispasztikáit hozta el Kolozsvárra

Többek között Edith Piaf La vie en rose című sanzonja nyitotta csütörtök este Benczédi Ilona retrospektív kiállítását Kolozsváron. Először jelentkezik Erdélyben olyan retrospektív kiállítással, amelyben az 1987-es Svédországba telepedése előtti és utáni munkák egymás mellett szerepelnek. Az anyagot először a sepsiszentgyörgyi Erdélyi Művészeti Központban (EMÜK) állították ki, július 23-ig pedig a Bánffy-palotában látható átfogó válogatás...” Forrás: Transtex.ro: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés: Kádár L. Gellért, a Hunyadi Jánost alakító háromszéki származású színész

Hunyadi János megformálásához a karakter dühe volt az egyik kulcs, a felkészülés pedig kihozott belőle egy addig elfojtott férfienérgiát, mondta Kádár L. Gellért, a háromszéki származású színész, aki a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház színpadáról került

minden idők legnagyobb költségvetésű magyar koprodukcióban készült sorozatának főszerepébe. [...] Említette, hogy hosszú ideje sportol, edz, ami egy XV. századi katona alakításánál fontos, de valószínűleg nem elég. A forgatást megelőzte egy hosszas, legalább fél éves előkészület, [...] A sorozat Hunyadi életét karolja fel a gyerekkortól a haláláig...” Forrás: Transtelex.ro: [teljes cikk >](#)

Kötetbemutató: Korabeli fotók, dokumentumok idézik fel az Ezer Székely Leány Nap krónikáját

Daczó Katalin Ha ezer lány útnak indul... – A csíksomlyói Ezer Székely Leány Nap első éveinek krónikája című munkáját mutatják be június 30-án délután fél hat órától Csíkszeredában, a Városháza dísztermében. A szerzővel, Daczó Katalinnal Mirk Szidónia Kata, a kötet szerkesztője beszélget. A kötet a rendezvénysorozat 1931–1940 közötti krónikája, visszaemlékezések, korabeli újságcikkek, levéltári dokumentumok és fényképfelvételek alapján...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

SZLOVÁKIA/FELVIDÉK

Statisztika: A nők ötödével alacsonyabb öregségi nyugdíjat kapnak, mint a férfiak

Míg a férfiak átlagos öregségi nyugdíja idén április végén 638 euró volt, addig a nők átlagosan 520 euró összegben kaptak öregségi nyugdíjat a Szociális Biztosítótól. [...] Jelentősebb különbség van a férfiak és a nők között az korengedményes öregségi nyugdíj összegében is...” Forrás: Korkep.sk: [teljes cikk >](#)

Már csak két szlovákiai élőhelyen él a valamikor gyakori mocsári teknős

Az egyik ilyen teknősrezervátum a Komáromi járásban, a másik a Bodrogszerdahely közelében fekvő Tajba természetvédelmi területen található. Csakhogy ez utóbbi élőhely is veszélyben van. A 27 hektáros, mocsaras-lápos terület a megváltozott klíma miatt a közelmúltban többször is kiszáradt. A teljes kiszáradás veszélye miatt a vízgazdálkodási vállalat munkatársai eddig kétszer, 2019-ben és 2021-ben szivattyúztak át vizet a Bodrog folyóból a rezervátumba. [...] A nyugati szaporodóhely ideális helyzete jórészt a Pozsonyi Regionális Természetvédelmi Társulásnak köszönhető. A társulás felvásárolta a kanális mentén található szántók egy részét, hogy ott megfelelő fészkelőhelyeket alakítson ki a mocsári teknősnek...” Forrás: Napunk.sk: [teljes cikk >](#)

Beszéljünk a művészetről - Kopócs Tibor kerekasztalánál

Kopócs Tibor, a Komáromban élő ismert és neves grafikus, festőművész a közelmúltban A szellem agorája címmel kerekasztal-beszélgetésre hívta a művészetek különböző területein tevékenykedő alkotókat, hogy eszmét cseréljenek a kultúra, a művészet aktuális helyzetéről. Vitaindítójában Kopócs Tibor arról beszélt, hogy ebben a digitális világban átértékelődött az életünk, s benne szinte minden... Majd feltette a kérdést, vajon a 21. században kell-e még művészet, kultúra? [...] A kerekasztal résztvevői arra a kérdésre, hogy mi a művészet, különböző válaszokat adtak...” Forrás: Ma7.sk: [teljes cikk >](#)

Interjú: Kalácska Erzsébet, tanár

Utolsó négy óráját tartotta éppen az Ógyallai Építőipari Szakközépiskolában, amikor meglátogattuk. Negyvenhárom évig állt a katedrán, s végig ugyanabban az iskolában. Hosszú pályafutása megkoronázása a nemrég kapott Németh László-díj. De mint beszélgetésünk során elmondta, sosem az elismerésért dolgozott, egyszerűen csak szeretett tanítani. [...] Lehet tanulni a matematikát, vagy adottság kell hozzá? Biztosan kell hozzá szorgalom és kitartás is. Volt nekem olyan éles eszű diákom, aki keveset tanult, és az is elég volt neki. Míg egy másik diákom, aki rengeteget tanult, a szorgalmával behozta őt. [...] Ön szerint melyek a felvidéki magyar oktatásügy legnagyobb problémái? Talán a diákok alacsony száma...” Forrás: Ma7.sk: [teljes cikk >](#)

Miniatur Szilícium-völgy a Bodrogekben: A királyhelmei gimnázium diákjai

A királyhelmei gimnázium június elején két kategóriában is megnyerte a Kassán megrendezett World Robot Olympiad: Emma a junior kategória győztes csapatának, Domonkos és Ákos pedig a senior kategóriában győzedelmeskedő csapatnak a tagja. [...] A robotokat a diákok nem valamiféle útmutató szerint építik meg, mint általában a Lego-játékokat, hanem maguk találják ki őket. [...] Dobos Gáborz igazgató arról is mesél, hogy a WRO-nak Nyugaton hatalmas a presztízse, van olyan ország, ahol egy WRO-győzelem automatikusan felvételt jelent a műszaki egyetemekre...” Forrás: Napunk.sk: [teljes cikk >](#)

Egy héten át alkottak hazai és anyaországi képzőművészek Szőgyénben

Huszonegy évre tekint vissza Szőgyénben a Nemzetközi Képzőművészeti Alkotótábor, ahová nyaranta hazai és külföldi művészek érkeznek és egy héten át alkotnak a képzőművészet jegyében. Kunné Paulusz Györgyi szentendrei művésztanár, ikonfestő volt a

tábor szakmai vezetője. Az idei évben a tábor lakói, a Petőfi ihlette Pató Pál úr témában hódoltak a művészeteknek...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Lapszemle: Felvidéki anizs a Szombatban

Nemrégiben jelent meg a Szombat című zsidó politikai, kulturális és tudományos folyóirat 6., nyári száma. Ez a lap tízszer jelenik meg évente. Legfrissebb száma zömmel felvidéki témákkal foglalkozik. [...] Kovács Éva a kassai zsidóság választási viselkedésével foglalkozik a két világháború közötti időszakban. A levéltári „holt” anyag nem képes visszaadni az egykori valóság teljességét. A zsidó pártok Kassán 4–10%-ot tudtak megszerezni. Általában 20–40%-uk szavazott a zsidó pártokra, a többiek a baloldaliakra, illetve a Magyar Nemzeti Pártra voksolt. Kovács elemzéséből kiderült, hogy a zsidók és magyarok 1935-ben kétszer annyian szavaztak a magyar pártokra, mint amennyien a hivatalos statisztika szerint jogosultak lehettek volna. [...] Szabó Kitti a pozsonyi és kassai zsidóság életéről szól...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

A 25. Mécs László Szabadegyetem elé

A Csemadok Kassa-környéki Területi Választmánya július 10-16-a között rendezi meg Jászón a 25. Mécs László Szabadegyetemet. [...] A rendezvényen számos egyéb program mellett az alábbi előadóokra is sor kerül: Madách Imre, az alsósztrégovai géniusz – Takaró Mihály előadása; Legyen világosság” – Mécs László versei Pregitzer Fruzsina előadásában a jászói apátság templomában; „A katakombák magyarja, Mécs László” – Czapár-Martincsevics András előadása és könyvbemutatója...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

UKRAJNA/KÁRPÁTALJA

Véget ért a 2. Rákóczi Szabadegyetem

Véget ért a másodjára szervezett Rákóczi Szabadegyetem Sátoraljaújhelyen. A négynapos eseményen anyaországi és határon túli magyar fiatalok vettek részt. Mint korábban közölték, „a szabadegyetemen az aktuális magyarországi és közép-európai közéleti, gazdasági, nemzetpolitikai, kulturális témák kerülnek megvitatásra. [...] A szabadegyetem utolsó hivatalos programján levetítették a Hadik című filmet, majd Trill Zsolttal, Hadik megtestesítőjével beszélgetett Dudás Viktor filmszakértő...” Forrás: Karpatalja.ma: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Helyzetkép: Kárpátalja az ukrán ellentámadás napjaiba

Annak ellenére, hogy a téli hónapokat áramszünetekkel kellett túlélniük, a nyár Ungváron és környékén pár pillanatra elfeledtetni az emberekkel, hogy háború van Ukrajnában. Aztán jönnek a gyász hírek a frontról. Riportunk a hátsószélekről, a béke kis szigetéről, Kárpátaljáról, az ellentámadás napjaiban. [...] „Sokan azt hiszik, hogy ha átjönnek a határon, egyből tankokat látnak majd gurulni erre-arra” – mondja Mihók Richárd történész, az Ungvári Nemzeti Egyetem oktatója. [...] „Hozzánk se jut el több információ, mint Nyugatra, ismerősökön keresztül tudunk meg ezt-azt. [...] Kárpátaljára, a hátsószélekre belső menekültek százai érkeztek – aki tehetett, elmenekült Kelet-Ukrajnából, [...] Közülük nagyon sokan már nem is fognak visszatérni. [...] ahogy körbeautózzuk Ungvárt, elképesztő ütemben épülnek a modern társasházak, bérlakások, tömbök a városban, legalább 30 helyen...” Forrás: Napunk.sk: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés: Tarics Zoltán, kutató, KMKSZ ungvári alapszervezetének volt elnöke

Tarics Zoltán 2000 és 2017 között, 17 éven át volt a KMKSZ ungvári alapszervezetének elnöke, 2002-től a Szövetség választmányi tagja. Mindmáig dolgozik, az Ukrán Nemzeti Tudományos Akadémia Elektronfizikai Kutatóintézetének tudományos főmunkatársa, az MTA külső köztestületének tagja. Tarics Zoltánnal az ungvári magyarok kulturális életéről, városi képviselői tevékenységéről beszélgettünk...” Forrás: Tv21ungvar.tv: [teljes cikk >](#)

Videó: 28. Megmaradni Görögkatolikus Ifjúsági Találkozó

A kárpátaljai Görögkatolikus Ifjúsági Szervezet közel harminc éve rendezi meg a Megmaradni Ifjúsági Találkozót. A négy napos programsorozatot idén a Karácsválvai Sztojka Sándor Görögkatolikus Líceumban tartották. A találkozó központi témái hagyományosan a vallásosság, a nemzettudat és a közösségépítés köré épülnek. Persze a fiatalok kikapcsolódási lehetőségeiről is gondoskodtak a szervezők. A táborban persze nem csak előadásokat, konferenciákat tartottak. Sportrendezvények sora is várta a közel 100 fiatalat...” Forrás: Tv21ungvar.tv: [teljes cikk >](#)

Bruck Edith Campiello-életműdíjat kap

Irodalmi munkásságáért Campiello-életműdíjat kap Bruck Edith magyar származású író- és költőnő, holokauszt túlélő – jelentették be a Campiello-díj szervezői Rómában kedd este. A 92 éves szerzőnek szeptember 16-án adják át a díjat a velencei La Fenice színházban tartandó ünnepségen. [...] Bruck Edith nevéhez olyan magyar költők olasz fordítása kötődik, mint József Attila vagy Radnóti Miklós...” Forrás: Bumm.sk: [teljes cikk >](#)

Végetért a KCSP-sek szolgálata Észak-Amerikában

Hogy minél erősebbek és szervezettebbek legyenek a magyar közösségek a világban, számos fiatal vágott bele tavaly szeptemberben a Kőrösi Csoma Sándor Programba. Lássuk, ők hogyan teszik mérlegre az elmúlt kilenc hónapot...” Forrás: Bocskairadio.org: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés: Varga Gyula, egykori new brunswick-i magyar iskola igazgatójával

A család 1956-ban hagyta el Magyarországot, [...] a falu határában álló első parasztházba bekopogtak. „Örök életre szóló élmény. Burgenlandi magyarok voltak, megetettek-megitattak, minket gyerekeket a saját ágyaikba fektettek. [...] Gyula Pennsylvaniában járt gimnáziumba, majd a Drexel Egyetemen vegyészmérnöknek tanult. [...] New Brunswick-ba költözött és azonnal bekerült a helyi cserkészetbe. [...] A két magyar iskola az akkori emigrációs politikai válság következménye: az amerikai magyarok egy része együttműködött az akkori magyar kommunista kormány által támogatott Anyanyelvi Konferenciával, az antikommunista emigráció viszont ellenezett bármilyen együttműködést velük – így kettéváltak útjaik, és párhuzamosan működtek. [...] Varga Gyula igazgatóként évi 30-32 szombaton az iskolával foglalkozott, elsősorban annak szervezési feladataival...” Forrás: Bocskairadio.org: [teljes cikk >](#)